

EL MUSEU DE
GRANOLLERS-CIÈNCIES
NATURALS I EL CENTRE
DE DOCUMENTACIÓ DEL
PARC NATURAL DEL
MONTSENY

ANTONI ARRIZABALAGA

L'edifici del Museu, anomenat popularment «La Tela»

L'any 1987 es va inaugurar a Granollers la seu del Museu de Granollers-Ciències Naturals. Aquest nom llarg li ve perquè a Granollers ja hi havia un museu i perquè aquest de ciències és una secció del primer; així, el Patronat Municipal del Museu de Granollers gestiona dos edificis: el del carrer d'Anselm Clavé, dedicat a la història i a les arts, i el del carrer d'en Francesc Macià, dedicat a les ciències. Si mai visiteu Granollers, a la vila se'ns coneix per un altre nom, el de la Tela, nom popular fortament arrelat i que hem heretat. La Tela és el nom que el poble de Granollers va donar al conjunt, construït al començament del nostre segle, format per una casa senyorial, de planta quadrangular, de tres pisos i coronada d'una torre, i que ara ocupa el museu, i per unes naus d'una sola planta per a ús industrial, on començava una incipient indústria tèxtil a la nostra comarca. D'anar a treballar als telers i fer teles ens ha quedat el nom, que no pas de res més.

EL MUSEU

El Museu, com a tal, va ser concebut l'any 1986 amb el desenvolupament, per part de l'Àrea de Ciències Naturals, de sengles projectes museològic i museogràfic. Amb aquests projectes es feia una distribució del que ara són els diferents espais del museu i es donaven les pautes generals del funcionament del nou equipament. Una part important és la que es dedica a l'exposició de materials. El museu té una planta dedicada exclusivament a l'exposició permanent, on s'explica el medi natural del Vallès: la geologia, el clima, els ecosistemes naturals, l'home i la seva relació amb el medi; aquesta exposició gira al voltant d'un espai dedicat a la percepció de la nostra geografia més propera, mitjançant una maqueta de bona part de les comarques barcelonines i de tres maquetes més dels parcs naturals més propers: el Montseny, el Montnegre-Corredor i Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Aquest espai es complementarà properament amb un petit àudiovisual sobre els parcs naturals i altres espais d'interès.

A més, el museu té un espai dedicat a les exposicions temporals. En aquest espai s'han realitzat moltes exposicions de temes monogràfics, alguns títols de les quals han estat: «Papallones del Món», «Flors silvestres del Montseny i del Montnegre», «Els artròpodes i les plantes de St. Llorenç del Munt i l'Obac». «Plantes d'Herbolari», «La Conca del Besòs», «Petits mamífers del Vallès», «Fruits silvestres», «El Montseny», «Escarabats de la Selva», «Científics i naturalistes al Montseny», «Fets per viure», les edicions anuals de la «Mostra de Bolets» i de la «Mostra del Bonsai», sis respectivament, i dues edicions de «Dibuix naturalista» amb obres de Carles Puche i Eduardo Sàiz respectivament, etc.

Una altra part de l'exposició la constitueix el jardí del museu. Aquesta és una mostra viva d'alguns dels elements més comuns del paisatge vegetal de la comarca, que s'acompanya d'algunes mostres geològiques de mida gran i uns quants animals.

Tota aquesta activitat va dirigida bàsicament al ciutadà de Granollers i de la comarca, que pot visitar el museu dins l'horari en què és obert; també, i per al visitant, es programen al llarg de l'any, amb motiu de les diferents exposicions: conferències, cursets, excursions, etc. Hi ha també un servei de vídeo on el visitant pot escollir entre les diferents cintes del nostre fons videogràfic de temes de fauna, espais protegits i ciència.

LES ACTIVITATS PER ALS ESCOLARS

Durant l'any el museu realitza una intensa activitat amb vista a captar el públic escolar, amb el doble objectiu d'impartir coneixements i d'educar en el respecte al medi natural. Aquesta activitat la fem en col·laboració amb l'Associació Cultural de Granollers, associació ciutadana amb la qual gestionem les activitats dirigides als cursos de l'EGB de Granollers, Canovelles, les Franqueses i la Vall del Tenes. Per al funcionament de les activitats escolars el museu dedica una part del seu laboratori per a fer-hi pràctiques, s'elaboren guions didàctics per a seguir les exposicions temporals i es programen activitats per a complementar la visita al jardí. El Museu posa al servei de les escoles un equip de monitors que guien les activitats. També es fan activitats dirigides a pre-escolar, BUP i COU. Durant l'any el museu és visitat per uns 10.000 escolars.

EL TREBALL DEL MUSEU

El Museu porta a terme moltes altres feines que no són fàcilment perceptibles si se'l veu des de fora. Una de les feines principals d'un museu és la

Una de les sales del Museu

conservació i l'estudi del fons de peces de les quals té cura. Aquest fons, en el cas del Museu de Granollers-Ciències Naturals, és format per elements de la geologia, la botànica i la fauna tant, i principalment, de la comarca com de fora. Aquest fons és conservat i estudiat pel personal del museu que en té cura.

Del Museu depèn, a més, l'Estació Meteorològica de Granollers, estació que forma part de la xarxa nacional i que dóna les seves dades a l'Institut Nacional de Meteorologia. El Museu té així un extens arxiu de dades meteorològiques de la ciutat, amb més de quaranta anys de recollida.

El Museu porta a terme diferents línies d'investigació. En aquest camp el Museu dóna suport a les persones de la comarca interessades en els diferents camps de les ciències naturals, mitjançant les àrees del Museu, que són ens de col·laboració ciutadana on s'estableix aquest tipus de relació. Així, el Museu ha donat suport a diferents línies d'investigació, bàsicament en el camp de l'ecologia.

EL CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DEL PARC NATURAL DEL MONTSENY

Aquest centre ha estat creat per iniciativa del Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Forma part d'una xarxa de centres de documentació

entre els quals es troben ja en funcionament el de Sant Llorenç del Munt a Terrassa, el del Garraf a Gavà, el del Montnegre-Corredor a St. Celoni i un altre sobre el Montseny a Arbúcies. Els dos centres dedicats al Montseny es reparteixen la feina i mentre que el d'Arbúcies dedica el seu esforç a la recopilació de documents referits al Montseny des de la perspectiva històrica, de l'art i de l'etnologia, el de Granollers recull els documents referits al medi natural i a la seva gestió. Aquest centre té una base de dades compatible, i a final del 1989 es va editar el primer dossier amb els primers 400 documents del centre i el 1991 s'edità el segon dossier amb 400 documents més, en cap cas una bibliografia exhaustiva de tot el que hi ha sobre el Montseny. Aquests dossiers bibliogràfics es distribueixen entre les persones, les institucions i els municipis que, es trobin on es trobin, s'interessen pel Montseny.

BIBLIOGRAFIA

- ARRIZABALAGA, A., I JONCH, A. 1988. *El Museu de Granollers, Àrea de ciències naturals*. «De Museus. Quaderns de Museologia i Museografia», núm. 1, p. 90-91. Generalitat de Catalunya. Barcelona.
- MONTAGUD, E. I SÁNCHEZ, R. 1989. *Un any d'activitats per a escolars al Museu de Ciències Naturals de Granollers*. «Actes del Segon Sympòsium sobre l'ensenyament de les Ciències Naturals». Documents 11, p. 630-632, Eumo Ed. Vic.
- ARRIZABALAGA, A. 1991. *El Museu de Granollers-Ciències Naturals, un museu normal, un museu diferent*. «Perspectiva Escolar», núm. 151, p. 20-24. Rosa Sensat, Barcelona.
- RUEDA, J. M. 1989: *La Gabella d'Arbúcies: un centre de conservació del patrimoni del Montseny*. «Monografies del Montseny», núm. 4, p. 61-72. Viladrau.